

JEESUS VOI
Mk 9:17-29
(2Ptsu III vk)
Seinäjoki ja Vaasa
(20.03.2011)

Teksti

17. Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta Jeesukselle: "Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki. 18. Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja hänestä lähtee vaahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet." 19. Hän vastasi heille sanoen: "Voi, sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet minun tyköni."

20. Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jeesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja hänestä lähti vaahto. 21. Ja Jeesus kysyi hänen isältään: "Kuinka kauan aikaa tätä on hänessä ollut?" Niin hän sanoi: "Pienestä pitäen. 22. Ja monesti se on heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä." 23. Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Jos voit!' Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo." 24. Ja heti lapsen isä huusi ja sanoi: "Minä uskon; auta minun epäuskoani." 25. Mutta kun Jeesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: "Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene." 26. Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikään kuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: "Hän kuoli." 27. Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.

28. Ja kun Jeesus oli mennyt huoneeseen, niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä erikseen: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?" 29. Hän sanoi heille: "Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla."

JOHDANTO

- a.** Kertomus mykän pojan parantamisesta saa Markuksen evankeliumissa moninkertaisen korostuksen rinnakkaisevankeliumeihin nähden. Kirkastusvuorelta alas laskeutuva Jeesus puhuttelee kansaa, opetuslapsia ja hätääntynyttä isää ja parantaa hänen poikansa. Missä on tämän tekstin pääpaino? Onko se sairaan pojan auttamisessa vai isän uskon kamppailussa vai rukousta ja paastoa koskevassa ohjeessa? Viimeksi mainittu on ainakin vaikuttanut siihen, että tämä teksti on valittu yhdeksi paastonajan saarnatekstiksi.
- b.** Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen oli ollut niin hienoa olla Jeesuksen, Mooseksen ja Elian kanssa kirkastusvuorella, että he ehdottivat Jeesukselle leirikeskuksen rakentamista vuorelle ja sinne asumaan jäämistä.

Jeesus ei antanut opetuslastensa jäädä kirkastusvuorelle, sillä vuoren juurella Jeesusta odotti joukko sairaita ja kärsiviä ihmisiä, josta tekstimme kertoo.

Amerikkalaisen Moodyn elämäkerrassa kerrotaan erään miehen sanoneen innostuneena Moodylle tämän kokouksessa, että hän saanut asua jo useita kuukausia yhteen menoon kirkastusvuorella, johon Moody totesi: Tulkaa nopeasti alas sieltä vuorelta, sillä Jumala ei ole kiinnostunut teidän vuoristokiipeilystänne, vaan niistä kärsivistä ihmisistä, jotka asuvat alhaalla vuoren juurella.

- c. Tekstimme on kuin näytelmä, jossa voimme erottaa kolme osaa, jonka mukaan tämän saarnan jäsennän.

1. ENSIMMÄINEN NÄYTÖS (9:14-19)

- 1.1.** Edessämme on onneton poika, hänelle apua etsivä isä, epäonnistuneet Jeesuksen opetuslapset ja heidän kanssaan väittelevät kirjanoppineet. Tähän tilanteeseen tulee Jeesus kirkastusvuorelta. Hän kysyy syytä väittelyyn, vaikka hän lienee tiennyt sen kysymättäkin, ja saa kuulla isän kertomuksen sairaasta pojastaan ja opetuslasten kyvyttömyydestä auttaa häntä.

Vastakohta on suuri: ylhäällä vuorella opetuslapset iloitsivat Jumalan välittömästä läheisyydestä, alhaalla kaikki on toisin. Näemme, että Jeesuksen opetuslapset kuuluvat hekin epäuskoiseen ihmiskuntaan. Vain Jeesus ilmentää valtasuuruuttaan niin ylhäällä kuin alhaallakin, kirkkaudessaan ja maan alhoissa. – Muuten Luukas kertoo rinnakkaiskohdassa, että opetuslasten lähtiessä vuorelta alas Jeesus viipyi vuorella yön yli.

- 1.2.** Monesti mekin tarvitsemme tekstimme isän tavoin vakavan sairauden tai jonkin muun koettelemuksen ennen kuin lähdemme etsimään Jeesusta. Tuskin on sattuma, että ahdistunut isä ja onneton poika löysivät Jeesuksen juuri siellä, missä Jeesuksen epäonnistuneet opetuslapset olivat. Heidän seurastaan Jeesus on yhä löydettävissä. Vaikka kuinka pettyisimme uskoviin, muistakaamme, että vain sieltä löytyy Jeesus. Se, joka katkeroituneena jättää avuttomalta näyttävän Jumalan kansan, tekee suuren virheen, sillä silloin hän ei löydä Jeesusta.

Tekstistämme näkyy, että Jeesus, jonka oma Jumala-suhde oli ehyt, kärsii, ei vain maailman, vaan myös omien opetuslastensa epäuskosta ja uskon heikkoudesta.

- 1.3.** Raamatun evankeliumeissa tuodaan Jeesuksen sympatia esille niitä vanhempia kohtaan, joiden ainoa lapsi sairastaa tai kuolee: Jeesus herätti Nainin lesken ainoan pojan kuolleista (Lk 7:12), samoin hän herätti Jairuksen tyttären, vanhempiansa ainoan lapsen (Lk 8:42). Nyt hän sanoi sairaan pojan ympärillä oleville: ”Tuokaa hänet minun

luokseni.” Ja toisaalla Jeesus lupaa: ”Sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos” (Jh 6:37).

2. TOINEN NÄYTÖS (9:20-27)

2.1. Lääketiede ilmeisesti määritteli tekstimme pojan sairauden puhumattomuutena ja kouristuksina ilmeneväksi aivovaurioksi. Jeesuksen mukaan poika oli sairas siksi, että hänessä asui henkivalta, jota tekstissämme kutsutaan nimellä ”mykkä ja kuuro henki”. Poika oli siis riivattu.

2.2. Tekstimme poika oli ollut sairas ”pienestä pitäen”, ilmeisesti syntymästään saakka. Niin ollen hänen sairautensa ei voinut missään tapauksessa olla hänen omaa syytään.

Sairaus on täällä maailmassa aina synnin seurausta siinä mielessä, että ilman syntiinlankeemusta täällä ei olisi sairautta eikä kuolemaa. Sairaus ja kuolema ovat tulleet synnin mukana meidän maailmaamme. Kun näin sanomme, varokaamme samalla kahta varsin yleistä ja samalla sairasta itseään ajatellen hirvittävää harhakäsitystä:

Ensiksi, että sairaus olisi aina ihmisen omien tiettyjen syntien seurausta. Kerran Jeesukselta kysyttiin: ”Tämäkö vai tämän vanhemmat tekivät syntiä, niin että lapsen piti sokeana syntyvän?” Jeesus vastasi heille: ”Ei tämä eivätkä tämän vanhemmat, vaan tämä tapahtui siksi, että Jumalan teot tulisivat julki.” (Jh 9:1-3.) Toiseksi, että sairaudessa olisi aina kysymys henkivallasta tai että sairas olisi aina peräti riivaajahengen asuinsija.

Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö sairaus voisi joskus olla jonkin tietyn synnin seuraus tai riivaajahengistä johtuvaa, kuten ymmärtääkseni oli tekstimme tapauksessa. Sitä paitsi riivaajahenget eivät kuulu vain jonnekin 2000 vuoden taakse. Pakanuuden – joskus myös uuspakanuuden – keskellä ne ovat elävää todellisuutta myös tänään. Olen saanut omin silmin nähdä sen useita kertoja Afrikassa ja Aasiassa – valitettavasti entistä useammin myös uuspakanallistuvassa Euroopassa, Suomessakin.

2.3. Sairaana pojan isä sanoi Jeesukselle: ”Jos sinä jotakin voit, niin armahda ja auta meitä.” Isä oli tullut etsimään apua Jeesukselta. Hän oletti – ja siinä hän oli oikeassa – löytävänsä Jeesuksen hänen opetuslastensa seurasta. Näyttää siltä, että opetuslasten epäuskon tähden myös isä oli kadottamassa uskonsa Jeesuksen mahdollisuuksiin. Näin on usein tänäänkin. Jeesuksen seuraajien ja kristillisen kirkon pitäisi olla pappeineen ja teologian tohtoreineen uskon synnyttäjiä kärsivän maailman keskellä, mutta valitettavan usein me olemme uskon sammuttajia ja uskon esteitä maailmalle.

Jeesus vastasi tekstissämme mainitulle isälle: ”Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo.” Jeesus puhuu tässä omasta Jumala-suhteestaan. Se on ehyt. Siksi hän voi parantaa,

vaikka opetuslapset eivät siihen pystyneet oman epäuskonsa tähden. Kysymys ei ole isän uskosta pojan paranemisen edellytyksenä, vaan parantajan uskosta. Tässäkin kohden on kristillisessä kirkossa merkillistä sekaannusta. Kerron erään surullisen esimerkin:

Erääseen ystäväperheeseemme syntyi lapsi, jolla oli syntyessään syöpä molemmissa silmissä (ilmeisesti äidin raskauden aikana saamien lääkkeiden seurauksena). Eräänä päivänä lapsen isä tuli luokseni rukoilemaan, sillä seuraavana päivänä isän piti allekirjoittaa sairaalassa paperi, jossa hän lupaa, että pienokaiselta voidaan poistaa toinen silmä. Samalla hän kysyi mielipidettäni siihen, voisiko hän mennä samana iltana naapurikaupungissa pidettävään hengelliseen kokoukseen, jossa lehden mukaan puhuu amerikkalainen parantajapappi. Sanoin, että siunaa itsesi Jeesuksen nimeen ja mene vaan. Hän tuli samana iltana kokouksen jälkeen meille, oli poissa sunniltaan, lyyhistyi lattialle, kieriskeli siinä tuskaisena ja itki. Saarnaaja oli nimittäin sanonut hänelle, että lapsi paranee eikä silmää tarvitse poistaa, jos hän isänä usko niin. Hän sanoi varmuuden vuoksi kysyneensä useampaan kertaan saarnaajalta, että onko lapsen paraneminen ja silmän säilyminen siis hänen eli isän uskosta kiinni, johon saarnaaja oli kerta toisensa jälkeen vakuuttanut, että siitä se on kiinni. – Sanoin hänelle, että kyseinen oppi ei ole Jumalasta eikä Jumala ole sellaista julistajaa lähettänyt.

- 2.4.** Jeesuksen läsnäolo saa pahan vallat tekstimme tapauksessa käymään vielä hyökkäykseen sairasta poikaa vastaan. Kiusaaja tietää, että Jeesuksessa hän on kohdannut voittajansa ja yrittää siksi vielä viimeistä hyökkäystä. Jeesus paransi tekstissämme olevan pojan, ajoi henkivallat hänestä pois, nosti pojan ylös ja antoi hänet isälle, kuten lääkäri Luukas kauniisti rinnakkaistekstissä sanoo (Lk 9:42).

Kaikki hyvä, myös terveys on Jumalan lahjaa. Jokainen paraneminen on seurausta siitä, että Jeesus on tarttunut sairaan käteen.

Parantaessaan kolmiyhteinen Jumala käyttää lukuisia eri keinoja: Kun paraneminen tapahtuu lääkärien, sairaanhoitajien ja lääkkeiden avulla, teologia sanoo, että silloin paraneminen tapahtuu I uskonkappaleen kautta eli parantajana on Jumalan ensimmäinen persoona eli taivaallinen Isä, Luojamme. Kun paraneminen tapahtuu esirukouksen kautta tai ehtoollispöydässä, teologia sanoo, että paraneminen tapahtui II uskonkappaleen eli Kristuksen tekona. Kun paraneminen tapahtuu sairaitten parantamisen armolahjan avulla, sanomme että se tapahtui III uskonkappaleen eli Pyhän Hengen tekona. Tosin tällainen teologinen erittely ei liene koko totuus, sillä Isä ja Poika ja Pyhä Henki ovat yksi Jumala. Pyhä Kolminaisuus ylittää meidän ymmärryksemme ja järkeilyämme. Kun sairas paranee, se on aina Kolmiyhteisen Jumalan teko, josta kunnia tulisi antaa aina hänelle.

3. KOLMAS NÄYTÖS (9:28-29)

- 3.1.** Kun Jeesus oli parantanut pojan, opetuslapset kysyivät yksityisesti Jeesukselta, miksi he eivät voineet häntä parantaa. Matteuksen rinnakkaiskohdassa Jeesus antaa opetuslasten ymmärtää, ettei heillä ole edes sinapinsiemenen vertaa uskoa Jumalaan (Mt 17:20). Ja Jeesus kehottaa heitä rukoukseen ja paastoon.
- 3.2.** Opetuslapset olivat saaneet hiljakkoin Jeesukselta kyllä vallan myös pahoja henkiä vastaan (9:1-6). Mutta Jumalan armolahjatkaan eivät ole mikään automaatio. Niiden käyttö vaatii jatkuvaa rukousta ja valvomista. Ilmeisesti he olivat tällä kertaa käyneet tehtävään ilman rukousta. Luukas kertoo, että lähdettyään sieltä opetuslapset keskustelivat tiellä siitä, kuka heistä oli suurin (Lk 9:46). Mikään ei viittaa siihen, että he olisivat olleet markalla rukoilemaan.
- 3.3.** Myös meitä tämän päivän Jeesuksen opetuslapsia vaivaa epäusko. Siksi pystymme niin huonosti auttamaan kärsiviä lähimmäisiämme. Meidänkin olisi syytä mennä yksityisesti kyselemään Jeesukselta neuvoa haluttomuuteemme ja voimattomuuteemme. Tosin Jeesuksen neuvot meille lienevät samat kuin ensimmäisille opetuslapsille. Mutta sama taitaa valitettavasti olla usein opetuksen tuloskin. Jumalaan ja hänen tuntemiseensa keskittymisen sijasta keskitymme oman asemamme pönkittämiseen tai johonkin muuhun kuin Kolmiyhteiseen Jumalaan.

PÄÄTÖS

1. Raamatun tärkein sana on ”Jeesus”. Sen tähden olen usein toistanut puheissani virkettä: ”Pääasia on se, että pääasia on pääasia, ja pääasia on Jeesus.”
2. Lieneekö Raamatun toiseksi tärkein sana ”usko”. Uskoa ei oteta, se saadaan Jumalalta. Jeesus sanoo: ”Se on Jumalan teko, että te uskotte” (Jh 6:29). Usko annetaan kasteen ja evankeliumin kuulemisen myötä.
3. Meidän tulee kuulla usein sanomaa Kristuksesta, ja seurustella Jeesuksen tavoin paljon rukouksessa taivaallisen Isän kanssa, jotta voisimme itse paremmin ja voisimme paremmin auttaa myös toisia omasta perheestä ja naapureista aina maan ääriin asti.

VIRRET: 483; (130); 277; 477; (224; 226; 228); 292:3-4